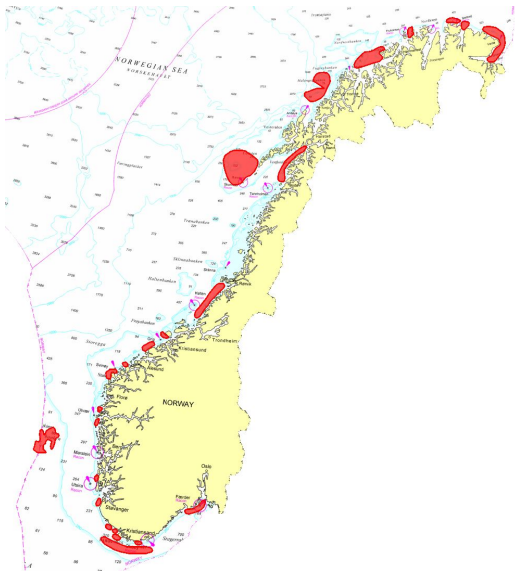


Produktark: Områder med farlige bølger langs Norskekysten

BESKRIVELSE



Datasettet inneholder arealer med informasjonstekst som beskriver områder med farlige bølger langs norskekysten. Det advares mot styrtbrenninger og refraksjonsområder ved spesielle vindretninger og at informasjon om vær og bølgehøyder bør innhentes fra tilgjengelige tjenester som

<https://www.barentswatch.no/bolgevarsel/>

Områdene har stor trafikk og mange av dem er midt i skipsleia.

Datasettet er basert på kapittelet om Farlige bølger i Den norske los bind 1.

Områdene som beskrives er: 1. Varanger 2. Tanafjorden 3. Nordkinnhalvøya 4. Ingøy 5. Lopp havet 6. Kvaløy 7. Røst 8. Vestfjorden 9. Folda 10. Smøla 11. Hustadvika 12. Godøya 13. Stadhavet 14. Stavfjorden 15. Sognesjøen 16. Vikingbanken 17. Sletta 18. Skotemedgrunnen 19. Siragrunnen 20. Hidra 21. Lista 22. Ryvingen 23. Skagerrak 24. Svenner

FORMÅL/BRUKSOMRÅDE

Bølger og deres betydning for navigasjonen var gjenstand for stor oppmerksomhet på 70-80-tallet. Undersøkelser viste at bølger under uheldige omstendigheter kunne være årsak til kantringsulykker og andre større skader på skip. Ved planlegging av seilas eller annen aktivitet må en være oppmerksom på

områdene med farlige bølger og innhente ytterlige informasjon om oppdatert vær og bølgeforhold fra tilgjengelige tjenester.

Datasettet kan benyttes til planlegging, illustrasjoner, forskning og analyser. Det kan være nyttig i beslutningsverktøy som brukes i forbindelse med planlegging av seilas, i utvikling-, plan – og forvaltningsarbeid og i støttetjenester for navigasjon, meteorologi og bølgevarsler.

Ingen

EIER/KONTAKTPERSON

Kartverket

Datateknisk: Siri Reimers, reisir@kartverket.no

Fagekspert: Siri Reimers, reisir@kartverket.no

DATASETTOPPLØSNING

Målestokktall: 1:5 000 000

UTSTREKNINGSINFORMASJON

Utstrekningsbeskrivelse

Norges kystnære områder, Nordsjøen, norsk side, Norskehavet, Skagerrak, Barentshavet

[Dekningsoversikt](#)

KILDER OG METODE

Kapittelet Bølger og vær på norskekysten med beskrivelse av farlige områder ble første gang publisert i Den norske los bind 1 i utgaven utgitt i 1981 og er i det vesentlige hentet fra forskningsprosjektet Skip i sjøgang fra 1978 -1980. Prosjektet hadde til formål å bedre sikkerheten til mindre skip i sterk sjøgang. Kartene ble fremstilt av Kjeldsen & Myrhaug ved Norges marinteknisk forskningsinstitutt i 1978 til rapporten.

Initiativet til prosjektet Skip i sjøgang var ved Norges skipsforskningsinstitutt (nå MARINTEK) med avdelingsingeniør Terje Nedreliid som prosjektleder. Det ble finansiert av Sjøfartsdirektoratet, Norges Fiskeriforskningsråd og Norges naturvitenskaplige forskningsråd.

I prosjektet viste man ved matematiske beregninger at

disse områdene konsentrerer bølgeenergien på grunn av sine lokale topografi- og strømforhold. Bølgene blir under bestemt værforhold steilere inne i disse områdene, enn lenger ute på dypt vann. Som et viktig ledd i arbeidet med å kartlegge typisk farlige strøk langs kysten, ble det foretatt en omfattende rundspørring blant losere og fiskere hvor de ble bedt om å beskrive bølgeforholdene på de stedene de mente hadde uvanlig grov sjø. Det kom inn svar fra personer bosatt langs hele kysten, og det ble henvist til 19 farlige områder. Listen ble i årene etterpå utvidet med 5 nye områder. I rapporten ble det spesifisert at listen ikke er uttømmende og at dette ikke er de eneste områdene langs vår kyst hvor slike fenomener forekommer. Men disse er i områder med stor trafikk og mange av dem er midt i skipsleia. Områdene som ble avmerket i kart med tekstlig beskrivelse, er i hovedtrekk kilden for de videre moderniserte kartene i videre utgivelser av bind 1 frem til 2018.

Ord og uttrykk i datasettet:

- Refraksjon er et fysisk fenomen der en bølgebevegelse endrer retning i overgangen fra et medium til et annet. Begrepet blir brukt innen nautiske fag/meteorologi for å omtale bølgedanninger.
- Styrtbrenninger forekommer for det meste på grunt vann. Når en bølge rører bunnen, vil energien presses oppover. Vi ser det på stranden, hvor brenningene reiser seg og ruller inn fra tilsynelatende smul sjø utenfor. Fenomenet kan imidlertid også opptre på dypt vann ved at flere bølger slås sammen slik at det oppstår en ekstra høy og steil bølge med stort energiinnhold. Vannet akselereres til rundt 3 g og toppen skyter fremover og slår ned i dalen foran. Den styrtende vannflommen lukker en luftlomme inne i seg og gir store og farlige støttrykk. En slik brenning er meget stor og kan til og med føre til havari på store skip.

Digitaliseringen er gjort ved å georeferere kartene ved hjelp av moderne kystkontur og digitalisere områdene på skjerm med kartene som bakgrunn.

Posisjonsnøyaktigheten må anses som omtrentlig. Men med tanke på områdenes fuzzy natur, på kilde og formål er det å anses som tilstrekkelig for å formidle at en bør ha særlig aktsomhet i områder med farlige bølger.

Tilhørende tekst for de 24 områdene er lagt inn som attributter.

AJOURFØRING OG OPPDATERING

Ikke planlagt

Status

Fullført

LEVERANSEBESKRIVELSE

Format (versjon)

GML

SOSI

PostGIS

FGDB

GeoJSON

Tilgangsrestriksjoner

Åpne data

Lisens: [Creative Commons BY 4.0 \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

OBJEKTTYPELISTE

- AktsomhetsområdeFarligeBølger

EGENSKAPSLISTE

- objtype
- omradenavn
- objid
- informasjonnorsk
- informasjonengelsk
- informasjonnorskfulltekst

LENKER

[Link til metadata i Georange](#)